

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-88(5)/14/JK

Warszawa, 12 stycznia 2015 r.

DECYZJA DIH-1/2/2015

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 669 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy ROLKAS Sp. z o.o. z siedzibą w Kijewie od decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu z dnia 6 listopada 2014 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.8361.103.2014), którą wymierzono ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 9 462,18 zł (słownie: dziewięć tysięcy czterysta sześćdziesiąt dwa złote 18/100) z tytułu wprowadzenia do obrotu trzech partii zafałszowanych mrożonych przetworów rybnych, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 10 – 25 czerwca 2014 r. przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu, zwanego dalej również „*Dolnośląskim WIIH*”, w hurtowni artykułów spożywczych, mieszczącej się we Wrocławiu przy ul. Buforowej 2, należącej do przedsiębiorcy ROLKAS Sp. z o.o. z siedzibą w Kijewie, zwanego dalej również „*stroną*”, zakwestionowano trzy partie produktów, których nazwy uwidocznione na etykietach w języku polskim były niezgodne z oryginalnymi etykietami producenta, tj.:

- 33 opakowania zbiorcze a` 7,50 kg artykułu rolno-spożywczego z oznaczeniem w języku niemieckim o treści „Pickenpack Europe, Art.-Nr. 55516, Alaska–Seelachsfilet, paniert, Langformat, praktisch grätenfrei aus Blöcken geschnitten tiefgefroren”.

Wprowadzony do obrotu przez ww. przedsiębiorcę artykuł rolno-spożywczy oznaczony był etykietą o treści „FILETY Z ŁOSOSIA MORSKIEGO ALASKA”.

Porównując informacje uwidocznione na etykietach ww. produktu, ustalono, że nazwa w języku polskim jest niezgodna z nazwą w języku niemieckim umieszczoną na oryginalnej etykiecie producenta, gdyż ta odnosi się do „*panierowanego fileta z mintaja*”. Dodatkowo na oryginalnej etykiecie producenta zamieszczono nazwę naukową w języku łacińskim „*Theragra chalcogramma*”, która zgodnie z wykazem oznaczeń handlowych gatunków ryb oraz wodnych kręgowców wprowadzanych na rynek polski, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o organizacji rynku rybnego (Dz. U. z 2013 r. poz.1389), zwanej dalej „ustawą o organizacji rynku rybnego”, odnosi się do nazwy handlowej „*Mintaj*”, a nie jak oznaczył przedsiębiorca na etykiecie w języku polskim - „FILETY Z ŁOSOSIA MORSKIEGO ALASKA”. Ponadto w składzie producent zadeklarował w panierce rozdrobnione przyprawy „gewürzte, Bröseln”, a nie jak zadeklarował przedsiębiorca na etykiecie w języku polskim - „przyprawy Broasela”. Na polskiej etykiecie przedsiębiorcy brak było nazwy naukowej ryby zadeklarowanej przez producenta;

- 6 opakowań zbiorczych a` 7,50 kg artykułu rolno-spożywczego z oznaczeniem w języku niemieckim o treści „Pickenpack Europe, Art.-Nr. 64516 (2291) Seehechtfilet, paniert ohne Ei, aus Blöcken geschnitten tiefgefroren”.

Wprowadzony do obrotu przez ww. przedsiębiorcę artykuł rolno-spożywczy oznaczony był etykietą o treści „FILETY ZE SZCZUPAKA MORSKIEGO”. Porównując informacje uwidocznione na etykietach ww. produktu, ustalono, że nazwa w języku polskim jest niezgodna z nazwą w języku niemieckim umieszczoną na oryginalnej etykiecie producenta, gdyż ta odnosi się do „*panierowanego fileta z morszczuka*”. Dodatkowo na oryginalnej etykiecie producenta zamieszczono nazwę naukową w języku łacińskim „*Merluccius spp*”, która zgodnie z wykazem oznaczeń handlowych gatunków ryb oraz wodnych kręgowców wprowadzanych na rynek polski, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o organizacji rynku rybnego, odnosi się do nazwy handlowej „*Morszczuka*”, a nie jak oznaczył przedsiębiorca na etykiecie w języku polskim - „FILETY ZE SZCZUPAKA MORSKIEGO”. Ponadto na polskiej etykiecie przedsiębiorcy brak było nazwy naukowej zadeklarowanej przez producenta;

- 30 opakowań zbiorczych a`3,00 kg artykułu rolno-spożywczego z oznaczeniem w języku niemieckim o treści „Art. Nr 5434 Pickenpack Europe GmbH, Schollen-Filet paniert, mit schwerer Haut-praktisch grätenfrei-einzeln tiefgefroren”.

Wprowadzony do obrotu przez ww. przedsiębiorcę artykuł rolno-spożywczy oznaczony był etykietą o treści „FILETY SOLA PANIEROWANA wielkość: 160-180 g, czarnoskóra, wyfiletowany, każdy oddzielnie mrożony”.

Porównując informacje uwidocznione na etykietach ww. produktu, ustalono, że nazwa w języku polskim jest niezgodna z nazwą w języku niemieckim umieszczoną na oryginalnej etykiecie producenta, gdyż ta odnosi się do „*panierowanych filetów z*

gładzicy”, a nie jak oznaczył przedsiębiorca na etykiecie w języku polskim – „*FILET SOLA PANIEROWANA*” (zarówno na oryginalnej etykiecie producenta, jak i na etykiecie w języku polskim brak było nazwy naukowej ryby),
zwanach dalej „*mrożonymi przetworami rybnymi*”.

Powyższe, mając na uwadze stan prawny na dzień kontroli, naruszało, zdaniem organu pierwszej instancji, art. 8 i art. 16 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 r. z późn. zm., s. 1), zwanego dalej „*rozporządzeniem 178/2002*”, w związku z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 669, z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*”, w związku z art. 45 ust. 2 i art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia*”.

Ustalenia kontroli udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 25 czerwca 2014 r. (nr akt kontroli: KBP-ŻG.8361.103.2014).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 6 października 2014 r., Dolnośląski WIIH poinformował przedsiębiorcę ROLKAS Sp. z o.o. z siedzibą w Kijewie o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu trzech partii zafałszowanych mrożonych przetworów rybnych oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, a także wezwał do przekazania informacji o wielkości osiągniętego przychodu i obrotu.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa, przekazując pismo z dnia 16 października 2014 r., w którym wniosła o wydanie decyzji o odstąpieniu od wymierzenia kary pieniężnej, gdyż każda jej wysokość byłaby niewspółmierna do popełnionego czynu.

W opinii strony, wymierzona kara nie powinna zawierać w sobie składnika czyniącego ją skuteczną i odstraszącą, ponieważ czynności naprawcze zakończono jeszcze przed wszczęciem postępowania. Strona zwróciła ponadto uwagę na, jej zdaniem, niski stopień szkodliwości czynu, niski stopień zawinienia, niski zakres naruszenia, niekwestionowaną dotychczas działalność i niską wielkość obrotów.

Strona przekazała również informacje o swoim stanie majątkowym w postaci Bilansu za 2013 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 6 listopada 2014 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.8361.103.2014), Dolnośląski WIIH wymierzył ww. przedsiębiorcy w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 9 462,18 zł (słownie: dziewięć tysięcy czterysta sześćdziesiąt dwa złote 18/100) z tytułu wprowadzenia do obrotu trzech partii zafałszowanych przetworów rybnych.

Pismem z dnia 14 listopada 2014 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie w całości i odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej istotne zmniejszenie, lub uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.

Zaskarżonej decyzji strona zarzuciła naruszenie:

- art. 40a ust. 1 pkt 4 oraz ust. 4 ustawy o jakości handlowej,
- art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”,
- art. 8 ust. 1 i art. 16 rozporządzenia 178/2002,
- art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o jakości handlowej w związku z art. 45 ust. 2, art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia,

poprzez ich błędną wykładnię, iż strona jest zobowiązana do uiszczenia kary pieniężnej, albowiem kara ta nie powinna zawierać w sobie składnika czyniącego ją skuteczną i odstraszącą w sytuacji, gdy czynności naprawcze zakończono przed jej nałożeniem, stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości powstały w sposób nieumyślny, a kontrola nie wniosła zastrzeżeń do jakości środków spożywczych znajdujących się w magazynie oraz do warunków ich przechowywania. Strona wskazała ponadto, że w trakcie prowadzenia działalności nie została ukarana z tytułu niewykonania zaleceń pokontrolnych jakiegokolwiek instytucji i cieszy się opinią solidnego partnera w instytucjach administracji publicznej.

Strona podniosła, że w ubiegłym roku osiągnęła niewielki zysk, zaś w poprzednich latach ponosiła straty. Odnosząc się do stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, wskazała, że powieliła tłumaczenia etykiet stosowane przez byłych właścicieli przedsiębiorstwa, działając w dobrej wierze, że są one prawidłowe. Niemniej jednak niezgodności w tłumaczeniach etykiet zostały natychmiast poprawione.

W opinii strony, biorąc pod uwagę ustalenia faktyczne i prawne dokonane w toku postępowania, stwierdzić należy, że stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia i wielość obrotów były niskie, a dotychczasowa jej działalność – niekwestionowana.

Pismem z dnia 28 listopada 2014 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę ROLKAS Sp. z o.o. z siedzibą w Kijewie, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje na podstawie art. 10 k.p.a., prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Ponadto, w piśmie tym, na podstawie art. 82 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.) w związku z art. 40a ust. 8 ustawy o jakości handlowej, Prezes UOKiK wezwał stronę do przekazania deklaracji CIT-8.

Strona, w piśmie z dnia 2 grudnia 2014 r., poinformowała, iż podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, a także przekazuje w załączeniu żądany przez organ dokument.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Ustawa o jakości handlowej w art. 4 ust. 1 stanowi, że wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Oznakowanie środków spożywczych, jak wynika z art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej, jest jednym z elementów jakości handlowej.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz. U. UE L 354 z 28.12.2013 r., s. 1), zwanego dalej „*rozporządzeniem 1379/2013*”, produkty rybołówstwa i akwakultury, o których mowa w lit. a, b, c i e załącznika I do tego rozporządzenia, podlegające obrotowi w Unii, niezależnie od ich pochodzenia lub metody obrotu nimi, mogą być oferowane do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładowi żywienia zbiorowego jedynie wtedy, gdy odpowiednie oznaczenie lub etykietowanie zawiera handlowe oznaczenie gatunku i jego nazwę systematyczną.

Z kolei art. 37 ust. 1 lit. b (i) ww. rozporządzenia wskazuje, że do celów art. 35 ust. 1 tego rozporządzenia, państwa członkowskie sporządzają i publikują wykaz oznaczeń handlowych zaakceptowanych na ich terytorium wraz z ich nazwami systematycznymi. Wykaz ten obejmuje oznaczenie handlowe, w tym nazwę gatunku w języku urzędowym lub w językach urzędowych danego państwa członkowskiego. W Polsce wykaz ten został wprowadzony na mocy art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o organizacji rynku rybnego.

Artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu są oznakowane co najmniej w języku polskim, o czym mówi art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej (po zmianie wprowadzonej ustawą z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1722)).

Od dnia 13 grudnia 2014 r. ma zastosowanie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 r., s. 18 z późn. zm.), zwane dalej „*rozporządzeniem 1169/2011*”. W myśl art. 1 ust. 3, rozporządzenie to stosuje się do podmiotów działających na rynku spożywczym na etapach łańcucha żywnościowego, na których ich działania dotyczą przekazywania

konsumentom informacji na temat żywności. Ma ono zastosowanie do wszelkich środków spożywczych przeznaczonych dla konsumenta finalnego, w tym do środków spożywczych dostarczanych przez zakłady żywienia zbiorowego i do środków spożywczych przeznaczonych do dostarczenia do zakładów żywienia zbiorowego.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 lit. a ww. rozporządzenia 1169/2011, informacje na temat żywności oznaczają informacje dotyczące danego środka spożywczego udostępnione konsumentowi finalnemu za pośrednictwem etykiety, innych materiałów towarzyszących lub innych środków, w tym nowoczesnych narzędzi technologicznych lub przekazu ustnego. Z kolei żywność opakowana, jak stanowi lit. e ww. przepisu, oznacza każdą pojedynczą sztukę przeznaczoną do prezentacji konsumentowi finalnemu i zakładom żywienia zbiorowego, składającą się ze środka spożywczego i opakowania, w które został on zapakowany przed oferowaniem na sprzedaż, niezależnie od tego, czy takie opakowanie obejmuje dany środek spożywczy całkowicie czy też jedynie częściowo, ale w każdym razie w taki sposób, że zawartość nie może być zmieniona bez otwarcia lub zmiany opakowania.

Jak wskazuje art. 6 tego rozporządzenia, każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem.

Rozporządzenie 178/2002, w art. 8 ust. 1 stanowi, że prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Ma na celu zapobieganie oszukańczym lub podstępным praktykom, fałszowaniu żywności oraz wszelkim innym praktykom mogącym wprowadzać konsumenta w błąd.

Z kolei zgodnie z art. 16 ww. rozporządzenia, etykietowanie, reklama i prezentacja żywności lub pasz, z uwzględnieniem ich kształtu, wyglądu lub opakowania, używanych opakowań, sposobu ułożenia i miejsca wystawienia oraz informacji udostępnionych na ich temat w jakikolwiek sposób, nie może wprowadzać konsumentów w błąd.

W myśl zaś art. 7 ust. 1 lit. a tego rozporządzenia 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, ilości trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów (por. motyw 21 rozporządzenia 1169/2011).

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 4, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1 000 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 40a ust. 5 tej ustawy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w hurtowni spożywczej, należącej do przedsiębiorcy ROLKAS Sp. z o.o. z siedzibą w Kijewie, Dolnośląski WIIH stwierdził, że przedsiębiorca wprowadził do obrotu trzy partie mrożonych przetworów rybnych, których nazwy uwidocznione na etykietach w języku polskim były niezgodne z oryginalnymi etykietami producenta. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Dolnośląski WIIH wymierzył w drodze decyzji karę pieniężną przedsiębiorcy ROLKAS Sp. z o.o. z siedzibą w Kijewie, to jest podmiotowi, który wprowadził do obrotu ww. zafałszowane artykuły rolno-spożywcze. Prezes UOKiK zauważa, że sentencja organu pierwszej instancji została sformułowana nieprawidłowo, gdyż wskazuje, że przedsiębiorca wprowadził do obrotu mrożone przetwory rybne, zafałszowane z uwagi na użycie przez niego nazw niezgodnych z deklaracją producenta. Zdaniem Prezesa UOKiK, powinna ona zaś wskazywać na wprowadzenie do obrotu produktów, których polskie oznaczenia gatunków ryb użyte w ich nazwach i wykazach składników były niezgodne z przepisami oraz nie odzwierciedlały rzeczywistego rodzaju produktów, którymi były przedmiotowe mrożone przetwory rybne, tj. mrożone filety rybne panierowane, z udziałem 65%-66%, a nie mrożone filety rybne (tj. filety bez panierki). Niemniej jednak powyższe uchybienie nie ma wpływu na podjęte rozstrzygnięcie.

Należy zaznaczyć, że w trakcie niniejszego postępowania uległ zmianie stan prawny. Na mocy ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1722), która weszła w życie 13 grudnia 2014 r., uchylony został m.in. art. 6 ust. 2 ustawy o jakości handlowej, art. 45 ust. 1 i 2 oraz art. 46 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, zaś art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej otrzymał nowe brzmienie. Naruszenie wymagań wynikających z tych przepisów było przyczyną wydania przez Dolnośląskiego WIIH skarżonej decyzji wymierzającej karę pieniężną. Organ odwoławczy, wydając przedmiotową decyzję uwzględnił również nowe przepisy.

Wskazać należy, o czym już wspomniano, że od dnia 13 grudnia 2014 r. stosuje się rozporządzenie 1169/2011, w tym jego art. 6, zgodnie z którym każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem. W myśl zaś art. 7 ust. 1 lit. a tego rozporządzenia 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji. Wskazać należy także, że podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub, jeżeli podmiot nie prowadzi działalności w Unii, importer danego środka spożywczego, co wprost wynika z art. 8 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011. Natomiast art. 8 ust. 2 stanowi, że podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych. Art. 8 ust. 7 lit. b rozporządzenia 1169/2011 wskazuje, że w przypadku gdy żywność opakowana jest przeznaczona do zaopatrzenia zakładów żywienia zbiorowego w celu przygotowania, przetwarzania, dzielenia lub krojenia na kawałki, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą, by obowiązkowe dane szczegółowe wymagane na mocy art. 9 i 10 tego rozporządzenia, znajdowały się na opakowaniu lub na umieszczonej na nim etykiecie, lub też w dokumentach handlowych odnoszących się do tych środków spożywczych, w przypadkach gdy można zagwarantować, że dokumenty albo będą towarzyszyć żywności, do której się odnoszą, albo zostały wysłane przed dostawą lub równocześnie z dostawą.

Mając na uwadze powyższe strona, jako podmiot, pod którego nazwą wprowadzono na rynek zakwestionowane mrożone przetwory rybne, jest odpowiedzialna za informacje na temat żywności i ponosi w związku z tym odpowiedzialność za ich obecność i rzetelność.

Odwołując się od decyzji strona nie kwestionuje ustaleń faktycznych kontroli, natomiast nie zgadza się z wymierzeniem jej kary pieniężnej, gdyż, w jej opinii, byłoby to niewspółmierne do popełnionego czynu. Zdaniem strony, w niniejszej sprawie kara nie powinna zawierać w sobie składnika czyniącego ją skuteczną i odstraszącą, ponieważ czynności naprawcze zakończono przed wszczęciem przez organ pierwszej instancji postępowania w sprawie, a stwierdzone nieprawidłowości powstały w sposób nieumyślny – strona powieliała tłumaczenia etykiet stosowane przez swoich poprzedników, wierząc, że są one prawidłowe.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK podkreśla, że jak to już zostało wskazane w myśl art. 8 ust. 2 rozporządzenia 1169/2011, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych. Nie ulega wątpliwości, że podmiotem odpowiedzialnym za informacje umieszczone na etykietach w języku polskim była strona, ponieważ uwidoczniła swoją nazwę i dane adresowe na etykietach mrożonych przetworów rybnych. Ponadto, jak stanowi art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Należy dodać, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że oryginalne opakowania przedmiotowych mrożonych przetworów rybnych były oznakowane prawidłowo, w tym naukową nazwą ryb, a mimo to strona oznaczała je nazwami innymi niż rzeczywiste, nie próbując ich zweryfikować ani poprzez sprawdzenie tłumaczenia, ani przez porównanie nazw z wykazem, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o organizacji rynku rybnego (Dz. U. z 2013 r. poz.1389). Strona ograniczyła się jedynie do bezkrytycznego powielania etykiet stosowanych – jak podnosi - przez jej poprzedników. Wobec powyższego niewątpliwym jest, że nie dochowała ona należytej staranności i ostrożności przy wprowadzaniu do obrotu artykułów rolno-spożywczych, doprowadzając tym samym w konsekwencji do podmiany gatunkowej produktów, której efektem końcowym było wprowadzenie w błąd nabywców. Mając na uwadze powyższe, strona ponosi pełną odpowiedzialność za powstałe nieprawidłowości. Na marginesie Prezes UOKiK zauważa, że strona nie przedstawiła żadnych dokumentów potwierdzających jej argumentację w zakresie tłumaczeń etykiet przez profesjonalistę.

Dodatkowo Prezes UOKiK wskazuje, że nazwy produktów zastosowane przez stronę są niezgodne również z ich składem zadeklarowanym na oryginalnych opakowaniach producenta. Producent bowiem jednoznacznie wskazał, iż są to przetworzone produkty panierowane, a nie jak sugerują nazwy zastosowane przez stronę – filety rybne.

Należy też zauważyć, że przyjęte przez ustawodawcę brzmienie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-

spożywczych zafałszowanych, podlega karze określonej w tym przepisie. Zatem, samo stwierdzenie faktu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych powoduje konieczność nałożenia kary, niezależnie od tego czy stwierdzone nieprawidłowości powstały w sposób zamierzony, czy nieumyślny. Jak wynika z orzecznictwa (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 lipca 2012 r., sygn. akt II GSK 917/11), sam fakt wymierzenia kary nie jest uzależniony od stwierdzenia winy przedsiębiorcy wprowadzającego produkt do obrotu, a jego odpowiedzialność ma charakter obiektywny, przy czym przesłanką przyjęcia tej odpowiedzialności jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu. Wskazuje się, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest założenie stosowania jej automatycznie względem podmiotu ponoszącego odpowiedzialność obiektywną za naruszenie przepisów. Sankcja administracyjna ma przede wszystkim funkcję prewencyjną, ale też dyscyplinująco-represyjną, co skutkuje tym, iż adresat decyzji administracyjnej, którą nałożono na niego sankcję administracyjną z tytułu naruszenia przepisu ustawowego ponosi odpowiedzialność obiektywną.

Odnosząc się do wysokości wymierzonej stronie kary, w opinii Prezesa UOKiK, została ona ustalona w prawidłowej wysokości oraz jest współmierna i adekwatna do stwierdzonych nieprawidłowości. Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, kary mające zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca musi być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi spełniać także funkcję prewencyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Nałożona sankcja powinna spełniać także funkcję represyjną, czyli stanowić poważną dolegliwość, jednakże nie powinna eliminować przedsiębiorcy z obrotu gospodarczego. Dodać należy, że celem prawa żywnościowego, zgodnie z art. 8 rozporządzenia 178/2002, jest ochrona interesów nabywców, dlatego też jego przestrzeganie powinno stanowić podstawę dokonywania przez nich świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Szczególnie należy wskazać, że celem ustawy o jakości handlowej jest przede wszystkim ochrona nabywców przed nieuczciwymi praktykami handlowymi, a więc kary wymierzane w tego rodzaju sprawach, po uwzględnieniu kryteriów ich wymierzania określonych w art. 40a ust. 5 ww. ustawy, nie powinny być symboliczne (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 28 lipca 2010 r., sygn. VI SA/Wa 769/10).

W niniejszej sprawie istotne jest to, że kara nie wykracza poza maksymalną ustawową granicę. Przypomnieć należy, że podstawą wydania decyzji było stwierdzenie wprowadzenia do obrotu zafałszowanych artykułów rolno-spożywczych, czyli czynu za który przepis art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej przewiduje karę pieniężną w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższą jednak niż 1 000 zł. Mając na uwadze przekazaną przez stronę deklarację CIT-8, maksymalna kara jaką można było wymierzyć w niniejszej sprawie, to

kwota (...). W związku z powyższym, wymierzenie kary w takiej wysokości, jak uczynił to organ pierwszej instancji, zdaniem Prezesa UOKiK, nie daje podstaw do jej kwestionowania. Wskazać należy, że działania naprawcze podjęte przez stronę zostały uwzględnione przez organ pierwszej instancji w toku miarkowania wymiaru sankcji, jednakże należy je rozpatrywać w kontekście realizacji obowiązku ciążącego na stronie, a nie czynnika mającego wpływ na funkcje, jakie ma pełnić wymierzona kara.

Prezes UOKiK nie podziela również stanowiska strony w kwestii niskiego, jej zdaniem, stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia i zakresu naruszenia. Prezes UOKiK, działając w trybie odwoławczym, ponownie przeprowadził analizę uwzględnienia przez Dolnośląskiego WIIH kryteriów wynikających z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej i zważył, co następuje:

- nie można zgodzić się ze stanowiskiem strony, jakoby stwierdzone nieprawidłowości w znikomym stopniu naruszały interesy konsumentów. Zdaniem Prezesa UOKiK, strona wprowadzając do obrotu mrożone przetwory rybne, których nazwy jednoznacznie sugerowały produkty inne niż w rzeczywistości, tj. innego gatunku i mające inne cechy, przyczyniła się do wprowadzenia nabywców w błąd, naruszając tym samym ich prawo do dokonania świadomego wyboru produktu. Strona nie zapewniła rzetelnej i pełnej informacji, dającej podstawy do takiego wyboru. Wiadomym jest, że ograniczenie lub nawet brak możliwości podjęcia racjonalnej decyzji szkodzi nabywcom, gdyż wiąże się z niekorzystnym z ekonomicznego punktu widzenia wyborem innego produktu;
- nie ma też uzasadnionych podstaw twierdzenie strony w odniesieniu do stopnia zawinienia. To strona dokonała zmiany nazw gatunkowych ryb i niezależnie od okoliczności jakimi się kierowała, w sposób świadomy lub nie, sfalszowała nazwy produktów i pod takimi wprowadzała je do obrotu. Ustalenia kontroli, stanowiące postawę do wydania zaskarżonej decyzji, nie pozostawiają wątpliwości, że strona nie przestrzegała obowiązków nałożonych na nią przepisami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej, a więc jej odpowiedzialność za nieprzestrzeganie tych przepisów jest ewidentna. Strona powinna była zagwarantować, aby na dalszych etapach obrotu stosowane były nazwy produktów zgodne z rzeczywistością, co wyeliminowałoby możliwość wprowadzenia w błąd konsumenta. Powoływanie się przez stronę na fakt, iż nie była świadoma nieprawidłowości, nie zwalnia jej z obowiązku zapewnienia produktów właściwej jakości. Należy podkreślić, że w przedmiotowej sprawie nie zaistniały żadne przeszkody do oferowania produktów właściwej jakości handlowej, pod warunkiem, że byłyby one opatrzone rzetelnym tłumaczeniem nazw;
- oceniając zakres naruszenia, Prezes UOKiK wziął pod uwagę fakt, iż zgodnie z oświadczeniem strony, odbiorcami zakwestionowanych u niej produktów są zakłady gastronomiczne. W związku z powyższym uznać należy, że przeciwnie do twierdzenia strony, wprowadzenie do obrotu zafałszowanych artykułów rolno-spożywczych jest

działaniem sprzecznym z prawem i godzi w interesy nabywców, chociażby poprzez fakt, że wpływa to na możliwość pozbawienia ich prawa dokonania zakupu produktu zgodnego z ich oczekiwaniami. Zastosowanie przez stronę nazw produktów niezgodnych z prawdą jest takim właśnie czynem. Wskazać należy, że Prezesowi UOKiK widomym jest z urzędu, iż nazwy stosowane przez stronę wprowadzały konsumentów w błąd. Ponownego podkreślenia wymaga, iż nierzetelne informowanie w oznakowaniu produktu o jego rzeczywistym gatunku i składzie, a tym samym zasadniczych jego właściwościach i cechach stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanego produktu z wymogami polskiego i unijnego prawa żywnościowego. Prawo nie przewiduje możliwości zwolnienia się z tego obowiązku i stanowi, że jego celem jest ochrona interesów nabywców. Istotne ma tu znaczenie również wielkość partii produktów przeznaczonych do sprzedaży, która łącznie wynosiła 382,5 kg. Tym samym liczba potencjalnych konsumentów wprowadzonych w błąd była znaczna;

- przy ocenie dotychczasowej działalności przedsiębiorcy, Prezes UOKiK wziął pod uwagę fakt, iż nie był on dotychczas karany za naruszenie przepisów prawa żywnościowego, co znalazło odzwierciedlenie w wysokości kary;
- wielkość obrotów – strona podkreśliła, że w roku poprzedzającym rok nałożenia kary osiągnęła niewielki zysk. Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje, że przy miarkowaniu wysokości kary nałożonej na podstawie przepisów ustawy o jakości handlowej, bierze się pod uwagę całość osiągniętego przez przedsiębiorcę przychodu, nie zaś tylko zysk wygenerowany z tytułu obrotu artykułami rolno-spożywczymi. Organ administracji, który wymierza karę pieniężną z tytułu naruszenia przepisów ww. ustawy, wzywa podmiot do przekazania informacji o wysokości przychodu w celu wymierzenia proporcjonalnej kary pieniężnej, a nie zbadania sytuacji finansowej podmiotu. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 23 maja 2012 r. (sygn. akt II GSK 684/11), dotyczącym zastosowania art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, który można przytoczyć *per analogiam*, potwierdził, że organ wymierzając kary pieniężne na podstawie ustawy o jakości handlowej, nie uwzględnia kosztów, jakie ponosi sprzedawca towarów, tj. kosztów ich nabycia lub wytworzenia oraz kosztów sprzedaży (utrzymania miejsca, w którym prowadzi sprzedaż), gdyż wykraczałoby to poza ramy i cele ustawy o jakości handlowej. Wiązałoby się to także każdorazowo z koniecznością przeprowadzenia analizy finansowej całego przedsiębiorstwa, obejmującej nie tylko koszty produkcji sprzedawanych towarów, ale także koszty amortyzacji urządzeń czy wynagrodzenia pracowników. Poza tym mogłoby skutkować nakładaniem minimalnej, czy nieadekwatnej do wartości wprowadzonego do obrotu produktu kary w przypadku, gdyby działalność ukaranego przedsiębiorstwa była deficytowa lub gdyby działało ono w zawyżonej strukturze kosztów. W związku z powyższym, stosownie do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 listopada 2013 r. (sygn. akt II GSK 1174/12), w którym Sąd stwierdził, że „dla prawidłowego wymierzenia kary pieniężnej miarodajne jest

pojęcie przychodu, którym posługuje się ustawodawca na gruncie ustaw podatkowych”, Prezes UOKiK wezwał stronę do przekazania deklaracji CIT-8. Z dokumentu tego wynika, że strona zalicza się do grupy mikroprzedsiębiorców, tj. spełniających kryteria wskazane w art. 104 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.).

Mając na uwadze powyższe, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, Prezes UOKiK stwierdził, że Dolnośląski WIIH, wymierzając karę pieniężną, ocenił w sposób prawidłowy przesłanki zawarte w ww. art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, co wpłynęło na wysokość kary pieniężnej, tj. zastosował sankcję, która jest proporcjonalna do osiągniętego obrotu oraz stwierdzonych nieprawidłowości.

Ponadto, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów regulujących jakość handlową artykułów rolno-spożywczych skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, a także przeświadczeniem strony o braku możliwości nałożenia z tego tytułu na nią jakiegokolwiek sankcji, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za uwzględnieniem wniosku strony o zmianę zaskarżonej decyzji w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

w Warszawie, którą należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Wiceprezes
Dorota Karczewska

Otrzymują:

1. ROLKAS Sp. z o.o.
Kijewo 39
63-000 Środa Wielkopolska
2. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej
3. a/a